

OPIS KSZTAŁCENIA NAUCZYCIELCKIEGO

dla osób kontynuujących kształcenie w roku 2020/2021

Treści oraz formy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela realizowane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela

- na III roku studiów I stopnia - z dnia 17 stycznia 2012 r.

- na I i II roku studiów II stopnia - z dnia 25 lipca 2019 r.

TRYB KSZTAŁCENIA

System edukacyjny w Polsce podzielony został na trzy etapy:

I etap – szkoła podstawowa, klasy I do III

II etap – szkoła podstawowa, klasy IV do VIII

III etap – szkoła ponadpodstawowa

Przygotowanie merytoryczne do wykonywania zawodu nauczyciela w przedszkolu (edukacja przedszkolna) oraz do nauczania w klasach I - III szkoły podstawowej (I etap edukacyjny) jest realizowane na studiach w zakresie pedagogiki lub innych kierunkach przygotowujących do pracy w obszarze edukacji elementarnej, a więc nie wchodzi w program studiów na danym kierunku przedmiotowym (w naszym wypadku w program filologii germańskiej).

Kształcenie pedagogiczne przygotowujące do nauczania języka niemieckiego dzieci oraz dające uprawnienia do wykonywania zawodu nauczyciela języka niemieckiego w szkołach podstawowych, klasach IV do VIII (II etap edukacyjny) możliwe jest w IFG UJ w ramach studiów **licencjackich** (I stopnia) prowadzonych na kierunku Filologia Germańska oraz Filologia Germańska z Językiem Angielskim.

Osoby, które w ramach studiów licencjackich zdobyły uprawnienia do nauczania języka niemieckiego na II etapie edukacyjnym, mogą kontynuować przygotowanie pedagogiczne przygotowujące do nauczania języka niemieckiego młodzież i dorosłych oraz dające uprawnienia wykonywania zawodu nauczyciela języka niemieckiego w szkołach ponadpodstawowych (III etap edukacyjny) na studiach **magisterskich** II stopnia filologii germańskiej

MODUŁY KSZTAŁCENIA

Kształcenie zawodowe przyszłego nauczyciela języka niemieckiego obejmuje dwa moduły:

- 1) Zajęcia w ramach przygotowania w zakresie psychologiczno-pedagogicznym są realizowane w Studium Pedagogicznym UJ
- 2) Zajęcia w ramach przygotowania w zakresie dydaktycznym są realizowane w Instytucie Filologii Germańskiej UJ
- 3) Praktyki są realizowane w Instytucie Filologii Germańskiej UJ

Oba moduły obejmują przedmioty ogólne oraz przedmioty skierowane dla danego etapu edukacyjnego:

	Przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym		Przygotowanie w zakresie dydaktycznym	
Przygotowanie ogólne	Psychologia ogólna – 45 godz. Pedagogika ogólna – 45 godz.	Praktyka 30 godz.	Podstawy dydaktyki 30 godz.	

Przygotowanie na studiach I stopnia	Psychologia (szkoła podstawowa) – 30 godz. Pedagogika (szkoła ponadpodstaw) – 30 godz.		Dydaktyka języka niemieckiego na II etapie 90 godz.	Praktyka 120 godz.
Przygotowanie na studiach I stopnia	Psychologia (szkoła ponadpodstaw.) – 30 godz. Pedagogika (szkoła ponadpodstaw.) – 30 godz.	.	Dydaktyka języka niemieckiego na III i IV etapie 90 godz.	Praktyka 60 godz.

Szczegółowy program znajduje się w osobnym linku w zakładce „Kształcenie nauczycielskie”

Praktyka na studiach I stopnia

Organizacja i regulamin praktyki studenckiej w szkole podstawowej dla studentów III roku

1/ Cele praktyki

Celem praktyki jest przygotowanie do pracy nauczyciela szkoły podstawowej przez możliwość wypróbowania własnych umiejętności przy wykorzystaniu wiedzy i doświadczenia nauczyciela - mentora. W szczególności celem praktyki jest:

- umiejętność planowania lekcji i realizacji tego planu, organizowania lekcji, rozwijania i sprawdzania umiejętności uczniów, wykorzystywania podręcznika i innych materiałów dydaktycznych, oraz przygotowanie własnych materiałów;
- zapoznanie się z innymi obowiązkami nauczyciela niemieckiego (wychowawstwo, godziny wychowawcze, dokumentacja w dzienniku i inne prace administracyjne);
- zapoznanie się i uczestnictwo w pozalekcyjnych formach nauczania w szkole, np. kółka zainteresowań, zajęcia fakultatywne, przygotowanie do wymiany międzyszkolnej itp.

2. Organizacja praktyki

Praktyka szkolna przewidziana programem studiów realizowanych przez IFG UJ obejmuje 120 godzin (40 godz. obserwacji, 40 godz. samodzielnie przeprowadzonych, 40 godz. przygotowanie materiałów dydaktycznych, asysta nauczycielowi w innych obowiązkach itp.) i jest w całości realizowana w szkole podstawowej.

Opieka nad studentem organizowana jest na podstawie umowy cywilno-prawnej zawieranej między IFG UJ a nauczycielem - opiekunem praktyki. Honorarium zostaje przelane przez UJ na konto podane przez nauczyciela (nie wcześniej niż miesiąc po ukończeniu praktyki). Nauczyciel – mentor ustala ze studentem dokładny harmonogram lekcji hospitowanych oraz samodzielnie prowadzonych. Lekcje prowadzone samodzielnie przez studenta powinny się odbywać na podstawie napisanego przez niego konspektu (zatwierdzonego przez nauczyciela) i omówione po ich przeprowadzeniu. Wszystkie formy pracy studenta powinny zostać przez niego zapisane w dzienniczku praktyk i być potwierdzone przez nauczyciela sprawującego opiekę.

Z lekcji przeprowadzonych samodzielnie student jest obowiązany przedstawić 20 (różnych) konspektów. Konspekty powinny być opatrzone datą (lekcji), nazwą klasy, ponumerowane i podpisane przez nauczyciela. Ponadto student powinien załączyć opis warunków wyjściowych, zawierający m. in. opis szkoły (ilość i liczebność klas, organizacja nauki języków obcych, status języka niemieckiego itp.), stosowany przez nauczyciela podręcznik, charakterystykę grupy, której poświęcił szczególną uwagę i analizę własnych celów.

Nauczyciel sprawujący opiekę powinien w osobnym dokumencie załączyć opisową ocenę praktyki studenta, uwzględniającą umiejętności metodyczne i ich wykorzystanie w praktyce, sumienność i rzetelność, kompetencje językowe i kulturoznawcze, czynność i kooperatywność w stosunku do nauczyciela prowadzącego i uczniów, umiejętność nawiązywania interakcji w klasie, stwarzanie przyjaznej atmosfery i utrzymywanie dyscypliny, oraz podać proponowaną ocenę.

Koordynatorem praktyki szkole podstawowej jest dr Hanna Dura-Łuczyńska.

3. Dokumentacja praktyki

Dokumentacja praktyki powinna zostać dostarczona do Sekretariatu IFG UJ w terminie 2 tygodni od zakończenia praktyki. Ocena końcowa wystawiana jest na podstawie złożonej dokumentacji oraz (w szczególnych przypadkach) lekcji hospitowanej przez opiekuna praktyk w IFG.

Praktyka na studiach II stopnia

Organizacja i regulamin praktyki studenckiej w szkole ponadpodstawowej dla studentów II roku

1/ Cele praktyki

Celem praktyki jest przygotowanie do pracy nauczyciela przez możliwość wypróbowania własnych umiejętności oraz wykorzystanie wiedzy doświadczenia nauczyciela prowadzącego. W szczególności celem praktyki jest:

- umiejętność planowania lekcji i realizacji tego planu, organizowania lekcji, rozwijania i sprawdzania umiejętności uczniów, wykorzystywania podręcznika i innych materiałów dydaktycznych,
- zapoznanie się z innymi obowiązkami nauczyciela (wychowawstwo, godziny wychowawcze, dokumentacja w dzienniku i inne prace administracyjne),
- zapoznanie się i uczestnictwo w pozalekcyjnych formach nauczania w szkole, np. kółka zainteresowań, zajęcia fakultatywne, przygotowanie do wymiany międzyszkolnej itp.

2/ Organizacja praktyki

Praktyka szkolna przewidziana programem studiów realizowanych przez IFG UJ obejmuje 60 godzin praktyki. W ramach praktyki dydaktycznej student hospituje 30 godzin i sam przeprowadza 20 godzin lekcyjnych, 10 godzin jest przeznaczona na przygotowanie materiałów dydaktycznych, asystę nauczycielowi w innych obowiązkach itp.

Opieka nad studentem organizowana jest na podstawie umowy cywilno-prawnej zawieranej między IFG UJ a nauczycielem - opiekunem praktyki. Honorarium zostaje przelane przez UJ na konto podane przez nauczyciela (nie wcześniej niż miesiąc po ukończeniu praktyki).

Nauczyciel - opiekun praktyk ustala ze studentem dokładny harmonogram lekcji hospitowanych samodzielnie prowadzonych. Student powinien wybrać z nauczycielem grupę/klasę, której poświęci szczególną uwagę i w której powinien mieć w miarę możliwości jak najwięcej przeprowadzonych lekcji.

Lekcje prowadzone samodzielnie przez studenta powinny się odbywać na podstawie napisanego przez niego konspektu (zatwierdzonego przez nauczyciela) i omówione po ich przeprowadzeniu.

Koordynatorem praktyki szkole ponadpodstawowej jest dr Agnieszka Kubiczek

3/ Dokumentacja praktyki

a) Wszystkie formy pracy studenta powinny zostać przez niego zapisane w dzienniczku praktyk i być potwierdzone przez nauczyciela sprawującego opiekę.

b) Z lekcji przeprowadzonych samodzielnie student jest obowiązany przedstawić konspekty. Konspekty powinny być opatrzone datą (lekcji), ponumerowane i podpisane przez nauczyciela.

c) Student powinien dostarczyć ewaluację praktyki, zawierającą m. in. opis szkoły (ilość i liczebność klas, organizacja nauki języków obcych, status języka niemieckiego itp.), metodę nauczyciela, stosowany przez niego podręcznik, charakterystykę grupy, której poświęcił szczególną uwagę oraz krytyczną refleksję na temat swoich postępów w czasie praktyki

d) Nauczyciel sprawujący opiekę powinien podać w dzienniczku (rubryka "uwagi zakładu pracy") lub na osobnej kartce opisową ocenę praktyki studenta, uwzględniającą umiejętności metodyczne i ich wykorzystanie w praktyce,

sumienność i rzetelność, kompetencje językowe i kulturoznawcze, uczynność i kooperatywność w stosunku do nauczyciela prowadzącego i uczniów, umiejętność nawiązywania interakcji w klasie, stwarzanie przyjaznej atmosfery i utrzymywanie dyscypliny, oraz podać proponowaną ocenę.

e) Dokumentacja praktyk obejmuje:

- dzienniczek praktyk
- konspekty 20 lekcji
- opinię nauczyciela o praktykach studenta
- ewaluację studenta dotyczącą przebiegu praktyk

Dokumentację należy złożyć w terminie dwóch tygodni po ukończeniu praktyk w sekretariacie lub u koordynatora praktyk.

f) Ewaluacja powinna zawierać następujące elementy:

- 1) opis szkoły – informacje o typie i profilu szkoły, pozycji szkoły w regionie, statusie języka niemieckiego w planie nauczania szkoły;
- 2) ewaluacja warsztatu pracy opiekuna – przybliżenie sylwetki i dorobku zawodowego nauczyciela, opis stosowanych przez niego metod nauczania wraz z opinią praktykanta na temat ich efektywności;
- 3) ewaluacja podręczników – charakterystyka podręcznika/ów stanowiącego/yh podstawę pracy w hospitowanych klasach wraz z opinią praktykanta na temat jego/ich słabych i mocnych stron;
- 4) opis i krótka charakterystyka klas/grup uczniów, w których praktykant hospitował/prowadził lekcje;
- 5) bardziej szczegółowa ewaluacja pracy z wybraną grupą, w której praktykant prowadził lekcje;
- 6) opis czynności i refleksje dotyczące życia szkoły poza nauczaniem przedmiotu.